



# Vortex

Regie: Gaspar Noé / Cast: Dario Argento, Françoise Lebrun, Alex Lutz, Kylian Dheret / België, Monaco, Frankrijk, 2021/ 2u15

Een naamloos ouder koppel woont in een wat afgeleefd appartementje in Parijs. Hij schrijft er aan een boek over de relatie tussen dromen en films, zij is een gepensioneerde psychiater die lijdt aan dementie. Hij zorgt voor haar, ze leven samen, dag in dag uit onder hetzelfde dak, maar fundamenteel ook apart. Ieder in zijn eigen wereld. Op een ochtend, terwijl hij nog in bed ligt, staat zij langzaam op om een kopje koffie te zetten...

Met Vortex gooit de 57-jarige provocatieve regisseur Gaspar Noé (Climax, Enter the Void) het over een heel andere boeg. Geen bacchanale scènes vol expliciete seks, geweld en drugs, maar een bijzonder, ontnuchterend verhaal over ouderdom en liefde in de toegevoegde tijd. Stilistisch maakt Noé nog steeds gedurfde keuzes: heel de film wordt verteld in split screen. Een ingreep die bijzonder krachtig het verscheurende en isolerende effect van dementie weergeeft. Deze onvergetelijke, onderhuidse film over de laatste dagen samen van een bejaard koppel won de Grand Prix op het Filmfestival van Gent.

## BINNENKORT

**Flee**  
di 21.06.22 - 20u30

**Elizabeth**  
di 28.06.22 - 20u30

*Familiefilm (8+)*  
**Zeppos: Het Mercatorspoor**  
di 5.07.22 - 15u

[www.ccstrombeek.be/film](http://www.ccstrombeek.be/film)

EUROPA CINEMAS  
CREATIVE EUROPE - MEDIA SUB-PROGRAMME

VAF  
VLAAMS  
AUDIOVISUEEL  
FONDS

USFABRIEK  
STROMBEEK

In de nieuwe film 'Vortex' van de Argentijns-Franse cineast Gaspar Noé maakt brutaliteit plaats voor ingetogenheid en subtiliteit.

Gaspar Noé (58) maakte in december 2019 de schrik



van zijn leven mee. Op wandel in Parijs voelde hij zijn hart plots versnellen, gevolgd door een soort ontploffing achter in zijn hoofd. Omdat een vriend eerder hetzelfde had meegemaakt, begreep hij dat het om een hersenbloeding ging.

Hij belde vanuit een naburig café - de ober had toevallig een cursus EHBO gevolgd - de

'15', het medisch noodnummer in Frankrijk. Minder dan een uur later lag hij buiten westen onder de scanner. Noé zweefde enkele dagen tussen leven en dood. Hij mocht pas in de loop van februari het ziekenhuis verlaten. 'Ik sta mezelf alleen nog een occasioneel glaasje wijn toe', zei Noé in oktober op het festival van Gent, met een glas in de hand. 'Voor de rest gebruik ik al twee jaar geen drugs meer. Ik rook zelfs geen joints of sigaretten. En ik doe geen zout meer in mijn eten. Ik mis het niet.'

In het verleden stond Noé bekend om zijn snoeiharde, niets ontziende en visueel grensverleggende schandaalfilms. Het schoolvoorbeeld is 'Irréversible', die in 2002 het festival van Cannes, waar de cineast kind aan huis is, op zijn kop zette.

Van die woeste agressiviteit is in zijn nieuwe film geen sprake. Al deelt hij op zijn manier toch weer een uppercut uit. 'Vortex' is het verhaal van een oud koppel in Parijs. Hij is een filmcriticus die nog boeken schrijft, zij is een gepensioneerd psychiater. Ze proberen te genieten van elke dag. Maar wat moeten ze doen als zij - de personages worden nooit bij naam genoemd - alzheimer krijgt en steeds verwarder raakt?

Het doet denken aan 'Amour', de film waarmee Michael Haneke in 2013 de Gouden Palm en een Oscar won. Maar dat was niet zijn inspiratiebron, zegt Noé. 'Ik heb 'Amour' gezien op een moment dat mijn moeder zwaar ziek was', zegt hij. 'We zagen elke dag de gevolgen van haar dementie. Ik heb enorm gehuild tijdens die film. Als ik eraan denk, krijg ik nog altijd een krop in de keel. Maar de voornaamste reden waarom je bij 'Vortex' meteen aan 'Amour' denkt, is

dat er gewoon te weinig films bestaan over dat thema. Ouder worden is een onderwerp dat meer aandacht verdient in de cinema. Het overkomt ons normaal allemaal.' Daarom draagt Noé zijn film op aan 'iedereen bij wie het brein eerder zal vergaan dan het hart'.

Het is hem er niet om te doen op de preekstoel te staan. Grote boodschappen zijn niet aan hem besteed. Daar dienen films ook niet voor, vindt hij. 'Cinema is geen Twitter', merkt Noé schamper op. 'In een film deel je via beelden, situaties en dialogen een visie op het leven. Als 'Vortex' een conclusie heeft, dan is het dat de ervaring die we het leven noemen vluchtig en tijdelijk is. Maar dat is geen boodschap. Iedereen weet dat. Zodra je grootouders sterven, besef je waar het leven op uitdraait. Aan het einde ben je er niet meer. Je kan er maar beter van profiteren.'

'Vortex' voegt daar tussen de regels het belang van menselijk contact aan toe. De relatie tussen de hoofdpersonages heeft woelige tijden gekend, maar je voelt hoeveel ze aan elkaar hebben. Zelfs al is de man niet altijd de sympathiekste en houdt hij er een minnares op na. Om die connectie in beeld te brengen, deelt Noé het scherm vanaf een bepaald moment bijna ongemerkt in twee. Die split screen leidt ertoe dat je voortdurend betrokken bent bij beide personages. Ze worden subtiel vertolkt door Dario Argento en Françoise Lebrun. Noé versterkt de authenticiteit nog door de acteurs zelf hun dialogen te laten invullen op basis van een minimaal scenario.

'Cinema is al te vaak een pingpongspelletje dat telkens de persoon toont die aan het woord is', legt de cineast uit. 'Maar dat is eigenlijk de beeldtaal van televisie. Het heeft niets te maken met het echte leven. Een split screen, met aan beide kanten de perceptie van een personage, benadert de werkelijkheid meer. Twee mensen die in hetzelfde appartement wonen, dat zijn twee realiteiten die elkaar nu en dan kruisen, als twee wormen die elk hun eigen tunnel graven en soms op elkaar uitkomen.'



**Lees interviews en meer op de website**



<https://www.ccstrombeek.be/film/vortex>